

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1914

Vragen van het lid **Van Velzen** (SP) aan de staatssecretaris van Justitie over *corruptie in de Bijlmerbajes*. (Ingezonden 15 januari 2009)

1

Is het waar dat er momenteel een onderzoek loopt door het Bureau Integriteit en Veiligheid (BIV) naar aanleiding van een serieuze verdenking van corrupte praktijken door een penitentiair inrichtingswerker (PIW'er) werkzaam in de Bijlmerbajes?¹

2

Is het waar dat deze PIW'er ervan wordt verdacht op grote schaal zaken te doen met gedetineerden waarbij onder andere drank en drugs door hem de gevangenis in werden gesmokkeld en verkocht?

3

Is het waar dat deze PIW'er inmiddels al enkele maanden op non-actief staat? Is dit een bezoldigd verlof? Wanneer zou het onderzoek afgerond horen te zijn? Deelt u de mening dat wanneer iemand met bezoldiging op non-actief wordt gesteld, deze periode zo kort mogelijk zou moeten duren?

4

Deelt u de mening dat PIW'ers een voorbeeldfunctie hebben en het onacceptabel is dat er binnen gevangenissen gehandeld wordt in onder andere drank en drugs,

waardoor het verkeerde signaal wordt gegeven aan gedetineerden dat criminaliteit goed en lonend is? Hoeveel PIW'ers zijn de afgelopen jaren ontslagen in verband met gebleken corruptie? Hoeveel zaken van integriteitsproblemen behandelt het BIV jaarlijks en met welke resultaten?

5

Is het waar dat de PIW'er eerder in dienst was van de Dienst Justitiële Inrichtingen op de locatie Almere? Is het waar dat er toen ook al stevige verdenkingen waren van corrupt handelen? Is het waar dat de PIW'er vlak voor of aan het begin van een onderzoek naar corruptie op deze locatie zelf zijn ontslag heeft ingediend? Wat waren de uitkomsten van het onderzoek in Almere?

6

Waarom werd deze man opnieuw in dezelfde functie op een andere locatie weer aangenomen? Op welke wijze is hij gescreend? Is er navraag gedaan op de locatie Almere? Was toen hij werd aangenomen bekend dat hij eerder verdacht werd van corrupt handelen? Hoeveel meldingen zijn hier van gedaan?

7

Welk advies heeft het BIV afgegeven toen de PIW'er werd gescreend? Is het waar dat de adviezen van het BIV vrijblijvend zijn? Zo ja, hoe vaak wordt er een contraire beslissing genomen na advisering door het BIV? Welke bevoegdheden heeft het BIV?

Hebben zij bijvoorbeeld de mogelijkheid verdachten (mobiel) te tappen? Welke bevoegdheden hebben zij niet die de Rijksrecherche wel heeft en vice versa?

8

Is het BIV de aangewezen instantie voor het onderzoek naar eventueel corrupt handelen van de PIW'er? Is er aanleiding om de rijksrecherche te verzoeken dit te onderzoeken? Zo nee, waarom niet?

9

Deelt u de mening dat medewerkers van Justitie die betrappt zijn op corrupte praktijken nooit meer een functie bij Justitie zouden moeten krijgen? Zo nee, waarom niet?

10

Is het waar dat deze PIW'er tegen de lamp is gelopen doordat een gedetineerde een verklaring heeft afgelegd over hem bij het BIV? Kunt u bevestigen dat betreffende gedetineerde door de directeur van de Bijlmerbajes beloofd is dat hij na het afleggen van de verklaring een speciale behandeling zou krijgen waaronder extra weekeindverlof? Is het u bekend dat na het afleggen van deze verklaring betreffende gedetineerde werd overgeplaatst naar een huis van bewaring waar helemaal geen weekeindverlof wordt gegeven? Wat is uw oordeel over deze situatie? Deelt u de mening dat het melden van corruptie van PIW'ers juist aangemoedigd zou moeten worden en dat de gedetineerden daar

niet voor gestraft zouden moeten?
Welke stappen gaat u richting deze gedetineerde ondernemen om door uw personeel gedane beloftes na te komen?

¹ Bron: verschillende gesprekken die ik voerde met betreffende gedetineerde en medewerkers van de PI Overamstel.

Antwoord

Antwoord van staatssecretaris **Albayrak** (Justitie) (ontvangen 13 maart 2009) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2008–2009, nr. 1468

1

Het Bureau Integriteit en Veiligheid van de Dienst Justitiële Inrichtingen heeft in de periode tussen 3 september en 15 oktober 2008 naar aanleiding van de vondst van contrabande (alcoholhoudende drank) in de penitentiaire inrichting (PI) Amsterdam een feitenonderzoek uitgevoerd. Vervolgens is vanaf 17 oktober tot en met 22 december 2008 een disciplinair onderzoek uitgevoerd.

De desbetreffende medewerker is per 10 september 2008 op non-actief gesteld in verband met het onderzoek wegens de verdenking van betrokkenheid bij de invoer van de contrabande.

De resultaten van beide onderzoeken zijn op 5 februari 2009 besproken in een gesprek tussen de directie van de PI Amsterdam en de medewerker en zijn advocaat. De medewerker ontkent betrokkenheid bij de invoer en distributie van contrabande in de PI Amsterdam. De directie van de PI Amsterdam concludeert uit de resultaten van het onderzoek van het Bureau Integriteit en Veiligheid dat er voldoende aanleiding is voor voortzetting van het in gang gezette, rechtspositionele traject ten aanzien van de desbetreffende medewerker.

2

Zie mijn antwoord op vraag 1.

3

Op 10 september 2008 is de medewerker op grond van artikel 77 Algemeen Rijksambtenarenreglement (Arar) in verband met het onderzoek door het Bureau Integriteit en Veiligheid de toegang tot de inrichting ontzegd. In eerste instantie is een feitenonderzoek gestart en vervolgens een disciplinair onderzoek. Het Bureau Integriteit en Veiligheid hanteert als richtlijn dat

een disciplinair onderzoek binnen twaalf weken moet zijn afgerond. De periode waarin iemand op non-actief is gesteld duurt zolang als in verband met zorgvuldig onderzoek noodzakelijk is.

Zoals in het antwoord op vraag 1 is aangegeven, concludeert de directie van de PI Amsterdam uit de resultaten van het onderzoek van het Bureau Integriteit en Veiligheid dat er voldoende aanleiding is voor voortzetting van het in gang gezette, rechtspositionele traject ten aanzien van de desbetreffende medewerker. Voor het einde van deze maand verwacht de directie van de PI Amsterdam een besluit te nemen over het vervolg van het rechtspositionele traject. Daarover zal de betreffende medewerker worden geïnformeerd. Tot die tijd blijft de medewerker bezoldigd op non-actief.

4

Piw'ers hebben inderdaad een voorbeeldfunctie. Ik deel uw mening, dat het onacceptabel is dat er binnen een PI in contrabande wordt gehandeld.

In 2007 zijn in totaal 22 medewerkers van de Dienst Justitiële Inrichtingen (onvoorwaardelijk) ontslagen in verband met niet-integer gedrag waaronder de invoer van contrabande. De definitieve cijfers over 2008 zijn nog niet beschikbaar. Het Bureau Integriteit & Veiligheid voert op jaarbasis tussen de 250 en 300 onderzoeken uit. Gemiddeld worden jaarlijks 60 onderzoeken gedaan waarin sprake is van vermeend plichtsverzuim van één of meerdere medewerkers.

5

De medewerker is eerder in dienst geweest bij de PI Flevoland locatie Almere op basis van een tijdelijk contract tot 1 oktober 2007. Gedurende dit dienstverband is geen onderzoek naar de medewerker gedaan in verband met verdenking van corrupt handelen. Het tijdelijke contract is niet verlengd, omdat er in Almere onvoldoende werk was voor de medewerker. Aansluitend, nadat het contract met PI Flevoland locatie Almere van rechtswege was beëindigd, is de medewerker vanaf 1 oktober 2007 in dienst getreden bij de PI Amsterdam.

6

Zoals ik in mijn antwoord op vraag 5 heb aangegeven, werd de medewerker gedurende zijn periode

dat hij werkzaam was bij de PI Flevoland locatie Almere niet verdacht van corrupt handelen. De medewerker is bij zijn aanstelling bij DJI op de voor DJI-medewerkers gebruikelijke wijze gescreend. Omdat de expiratiedatum van het tijdelijke contract met de PI Flevoland locatie Almere en de start van het dienstverband bij de PI Amsterdam direct op elkaar aansloten, is de medewerker niet opnieuw gescreend.

7

Het Bureau Integriteit en Veiligheid heeft bij de aanstelling van de medewerker in de PI Flevoland locatie Almere positief geadviseerd. De adviezen van het Bureau Integriteit en Veiligheid zijn niet vrijblijvend. Indien een directeur wil afwijken van het advies van het Bureau Integriteit & Veiligheid legt deze een gemotiveerd verzoek, vergezeld van het advies van het Bureau Integriteit & Veiligheid, voor aan de sectordirecteur van het gevangeniswezen. Het Bureau Integriteit en Veiligheid faciliteert het DJI-management bij de aanpak van personele veiligheidsvraagstukken door antecedenten en schendingen van de integriteit te onderzoeken en daarover te rapporteren en te adviseren. De Rijksrecherche onderzoekt in opdracht van het Openbaar Ministerie verdenkingen van ambtsgerelateerde misdrijven. Het kan in de praktijk voorkomen dat naast een opsporingsonderzoek van de Rijksrecherche tegelijkertijd een intern disciplinair onderzoek van het Bureau Integriteit en Veiligheid gaande is¹. Het Bureau Integriteit en Veiligheid is niet bevoegd tot (mobiel) tappen van verdachten.

8

Afhankelijk van de ernst van de verdenkingen van en de aanwijzingen voor eventueel corrupt handelen, kan het Bureau Integriteit en Veiligheid in bepaalde gevallen de aangewezen instantie zijn om het onderzoek uit te voeren. De directie van de PI Amsterdam heeft de conclusies uit het onderzoek van het Bureau Integriteit en Veiligheid besproken met het Openbaar Ministerie. Op advies van het Openbaar Ministerie heeft de directie van de PI Amsterdam deze zaak gemeld bij de districtsrecherche. Het Openbaar Ministerie en

districtsrecherche beraden zich over vervolgstappen.

9

Ik ben van mening dat (ex)-medewerkers van Justitie die zich schuldig hebben gemaakt aan corruptie, in beginsel niet meer in aanmerking moeten komen voor een functie bij Justitie. Ik wijs er wel op dat er wettelijke bewaringstermijnen gelden voor personeelsdossiers en justitiële documentatie.

10

Naar aanleiding van de verklaringen van een gedetineerde heeft de directie van de PI Amsterdam het Bureau Integriteit en Veiligheid verzocht om een onderzoek. Tijdens dit onderzoek heeft het Bureau Integriteit en Veiligheid ook met gedetineerden gesproken. De betreffende gedetineerde was gedetineerd in een huis van bewaring en is overgeplaatst naar een inrichting met eenzelfde regime. De directeur van de PI Amsterdam heeft geen beloftes gedaan aan de gedetineerde over een speciale behandeling of extra verlof. Er worden dan ook geen verdere stappen ondernomen. Ook is de gedetineerde niet gestraft naar aanleiding van zijn melding.

¹ Kamerstukken II, 2007-08, 3075.